

Duits onderwijs beter, maar nog te middelmatig

PISA-studie: Sociale omgeving te grote invloed op leerprestaties

Achtergrond - 7 december 2010

Duitse leerlingen presteren beter dan 10 jaar geleden maar nog steeds minder dan hun leeftijdgenoten in andere industrielanden. Daarnaast speelt de sociale omgeving nog steeds een te grote rol bij de leerprestaties. Dat blijkt uit de nieuwste PISA-studie, die het onderwijs in 65 industrielanden onderzoekt.

Duitse scholieren van 15 jaar kunnen beter lezen dan in 2000. Dat is het jaar waarin de eerste PISA-studie verscheen, die een vernietigend oordeel over het Duitse onderwijs velde. Maar de leerlingen presteren slechts op een gemiddeld niveau en halen het niet bij de landen aan de top zoals Korea en Finland.

Initiatiefnemer van de PISA-studie, de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling OESO, testte in het voorjaar van 2009 een half miljoen scholieren in 65 landen op hun kennis. Daaruit blijkt dat Canadese, Finse en Aziatische scholieren het 't best doen op school. In Duitsland deden 5000 willekeurig gekozen leerlingen van 230 verschillende scholen mee aan het onderzoek.

Achterstandswijken

In wiskunde en natuurwetenschappen zijn de Duitse scholieren inmiddels beter dan gemiddeld, blijkt uit de PISA-studie. Maar de invloed die de sociale omgeving van leerlingen speelt op hun schoolprestaties is nergens zo groot als in Duitsland, zeggen de onderzoekers. Kinderen van ouders met een laag opleidingsniveau die ook nog in een achterstandswijk naar school gaan, hebben in Duitsland veel minder kansen dan in de andere onderzochte landen, schrijft *Der Spiegel*.

Een van de strijdpunten in het Duitse onderwijs is het aantal jaar dat leerlingen van verschillende niveaus gezamenlijk les moeten krijgen. In Hamburg leidde het voorstel om kinderen zes in plaats van vier jaar samen te houden voor ze een schooltype moeten kiezen, deze zomer tot een regeringscrisis. Uit het nieuwe PISA-onderzoek blijkt dat leerlingen die langer gezamenlijk les kregen, aanmerkelijk beter presteren op hun vervolgschool. De omgevingsfactoren spelen dan ook niet meer zo'n grote rol.

Verschillen tussen deelstaten

De afgelopen jaren is er mede door de PISA-studies veel veranderd in het Duitse onderwijs. Na het eerste onderzoek werden in 2001 landelijk onderwijsnormen ingevoerd en de afgelopen jaren zijn in verschillende deelstaten de slecht bekend staande Hauptschulen - vergelijkbaar met het vmbo - afgeschaft of hervormd.

Onderwijs is in Duitsland een deelstaataangelegenheid, waar de centrale overheid betrekkelijk weinig over te zeggen heeft. Dat maakt het moeilijk het onderwijs te verbeteren. De verschillen tussen de deelstaten zijn zowel qua organisatie als qua niveau groot. Zo blijkt uit Duits onderzoek dat scholieren in Beieren qua leesvaardigheid bijna een jaar voorlopen op leeftijdgenoten in Noord-Duitsland.

Dit is een artikel gedownload via [duitslandinstituut.nl](https://www.duitslandinstituut.nl).

Artikel:

<https://www.duitslandinstituut.nl/artikel/3060/duits-onderwijs-beter-maar-nog-te-middelmatig>